

CIJENA lista: U prosječnu za čitavu god. K 48 —, za polugodište K 24 —, za mjesec K 12 —, mjesečno K 4 —, u maloprodaji 16 fil. pojedini broj. OGLAŠI primaju se u upravi lista trg. Curoza 1

HRVATSKI LIST

Izlazi svakog dana u 5 sati jutro.

HRVATSKI LIST izlazi u nakladnoj tiskari J. KRMPOTIĆ u Pulj tr. Curoza 1. Uredništvo: Simeonska ulica br. 24. — Odgovorni urednik JOSIP HAIN u Pulj. — Rukopisi se ne vraćaju. Čak. rač. aus. post. št. 26.795

U Pulj, petak 10. svibnja 1918.

Broj 1015

Jugoslavenskom i češkom narodu!

U doba, kad je uslijed apsolutističke Seldlerove voluke zastupnička kuća-proti volji njezine većine odgođena i kad su se pripravljale dalekosežne ustavne promjene iznad glava i proti volji sudjelujućih naroda, sastali su se Jugoslavenski klub i Češki svaz na zajedničku sjednicu, da u ime obiju naroda podaju solidarno ovu izjavu:

Zastupnici naroda S. H. S. i Čeha s najvećim ogorčenjem prosvjeduju proti svim pokušajima vlade, da bez sudjelovanja naših naroda i proti njima putem naredaba promjeni davno preotvoren i od naroda nepriznati ustav; posebice prosvjeduju, da se sada osnuju od njemačkih šovinista izvojsena kotarska poglavarstva u Češkoj.

Ujedno protestuju proti navještenju državopravnog odcjepljenja slovenskih pokrajina od cjelokupnoga naroda S. H. S. Svrha tog odcjepljenja je germanizacija i njemačka invazija na Jadransko more.

Zastupnici izražaju svoje ogorčenje nad time, da se vlada odvažuje to učiniti u najsudbonosnijem trenutku svjetovnog rata i da nam na naše zahtjeve za samoodređenjem, za političkom samostalnošću, koja je ujedno zahtjev vaserjetog civilizovanog i demokratskog svijeta, odgovara apsolutističkom samovoljom, koja ne će donijeti mira, ni mogućnosti prijateljskog sudjelovanja naroda, kako ni ga ni svi želimo, nego će biti početak bojeva, kakvih tu nije još bilo i kojim mogu postati dalje nego li stute sami njihovi prouzročitelji.

(Jedna rečenica zaplijenjena.)

Za to teško želimo, da se u trenutku, kad nema kruha i ne znamo, što će sutra biti, tom bespriljubnom socijalnom i gospodarskom trpljenju dodaje još nova politička, narodnosna i državopravna nepravda, te da se tim diže općenita napetost u visinu, da danas nije ni mogće pregledati posljedica.

Ujedno podižemo svoj glas proti tome, da vlada sada, kad načela demokratske državne jednakosti i narodne samouprave svuda pobjeđuju, nastupa proti nama s pokušajima, koji ne znače u zbilji ništa drugog, do li novo učvršćenje apsolutizma i razmnoženje birokratskog aparata. S druge strane da se hotimice priziru svi zahtjevi naših naroda time, da nam se ne da potpuna demokratizacija naše uprave.

Jednako ističući protestujemo proti tome, da je u doba, kad parlamenti svih uistini demokratskih država neprekidno odlučuju o sudbini svojih naroda, vlada odgodila austrijski parlament bez pravog uzroka i potrebe na što su svih javnih i osobito prelambenih prilika te će zastupnici ponovno izgubiti parlamentarnu tribunu, bez koje su bili tri godine pod pritiskom vojničke diktature.

Odgovornost za posljedice pada u prvom redu na vladu, koja je tim svojim korakom ponovno pokazala pred cijelim svijetom, da Austrija ne može nositi imena pravne i ustavne države, te da se maloobojna i nikome odgovorna oligarhija i birokracija pod pritiskom i uz sudjelovanje jednog dijela njemačko-nacijonalnih zastupnika odvažuje ubiti glas

parlamenta, izabranog na temelju općeg izbornog prava.

Vlada se boji da parlament otvoreno ne izjavi pravu volju u njemu zastupanih naroda.

Zastupnici S. H. S. i Čeha za to proglašuju: Naši narodi ne će priznati nikada i ni u kojem slučaju nikakvog oktroja, nikakve bilo koje jednostranske upravne naredbe, nego otklanjaju ih sa najvećim ogorčenjem. Otklanjaju također svaku odgovornost za daljnji razvoj i solidarno ustraju u boju proti apsolutizmu i nadvladi, te u borbi za demokratizaciju, slobodu, pravo samoodređenja i za svoju političku samostalnost.

Ne bojimo se nikakva nasilja.

U Beču, dne 7. svibnja 1918.

František Štanek. Dr. Anton Korošec.
(„Slovenski Narod“, dne 8. svibnja 1918.)

Dne 7. svibnja imao je Jugoslavenski klub sjednicu, koja je bila veoma živahna. U deset je sati započela u svedanom raspoloženju. Hrvatski i srpski zastupnici najodlučnije su otklonili pokušaj, da se zavadi Slovence s ostalim Jugoslavenima. Srpski je zastupnik dr. Vukotić izjavio, da stoje Srbi vjerno na strani ostalih Jugoslavena također do zadnje kapi krvi. Hrvatski su zastupnici Čingrija i Prodan konstatovali, da nema nijednog poštenog Jugoslavena, koji bi bio sklon, da pusti Nijemcima ma i komadčak slavenskog područja. U debati su se pojavili veoma radikalni nazori glede daljnje taktike Jugoslavenskog kluba te nije manjkalo glasaova, koji su zahtijevali, da narodno zastupstvo i narod odgovori najoštrijim represaljama na provokacije vlade. Jugoslavenski je klub izabrao poseban odsjek koji će organizovati jedinstven otpor proti svim neprijateljskim namjerama, koji će pripravljati borbeni i obrambeni akciju u parlamentu i domovini ruku u ruci s Češkim svazom. U tom su odboru izabrani zastupnici: dr. Korošec, dr. Ravničar, dr. Vukotić, dr. Benković, Tresić, Čistinčar i Demšar.

U 5 sati po podne održavala se zajednička sjednica Jugoslavenskog kluba i Češkoga svaza. U predsjedništvu izmjenjivali su se zastupnici dr. Korošec i Štanek. Razvila se živahna debata o političkom položaju. Zastupnici dr. Benković i Tušar referovali su o razdvojenju Češke u okružja, zastupnici Tresić, Klofač i Bukvoj o jugoslavenskom pitanju, dok su zastupnici Čingrija i Franla izvještivali o nautičkoj školi u Trstu. Napokon su govorili zastupnici dr. Ravničar i Haberman o taktičkim pitanjima, te je na posljedku predložio zastupnik Soukup proklamaciju na češki i jugoslavenski narod, koja je bila jednoglasno odobrena. Odlučeno je nadalje, da će se „Češki svaz“ i „Jugoslavenski klub“ najoštrije i najodlučnije boriti proti vladi. U svrhu, da se pripravi obrambena akcija, bio izabran zajednički odsjek, u kojem su zastupnici: Soukup, dr. Korošec, dr. Pogačnik, dr. Tresić, Štanek, Zahradnik i Hruban.

Proglas, koji je bio odlučan na češki i jugoslavenski narod, donosimo prema „Slovenskom Narodu“ na prvom mjestu.

paljba jaka. Uspješni izvidnički sunci na mnogim mjestima ostale fronte. U posljednja 3 dana izgubio je neprijatelj u zračnom boju i usljed pucanja sa zemlje 37 lijetala. Natporučnik Schleich sastrijelio je jučer 3 neprijateljska lijetala te je time izvoišto svoju 26., 27. i 28. pobjedu u zraku. — Istok-Ukrajina: Na sjevernoj obali Azovskog mora doprijesmo do ušća Dona. Zaposjeli smo Rostov. Naskoro će započeti pregovaranja, kako da se uredi demarkaciona linija. — Ludendorff.

* Neprijateljska propaganda u Engleskoj. U gornjoj se je kući raspravljalo prošlih dana o neprijateljskoj propagandi i o sredstvima, kojima bi se istoj imalo stati na put. Tijekom debate rekao je lord Curzon ovo: Upliv pacifističkih činitelja se donekle pretjerava. Od početka rata dalje imali su alijanci namjeru, da po mogućnosti putem dogovaranja časno i uspješno dovrše rat i nijedna alijirska vlada nije takve mirovne pregovore odbila, prije nego su joj došli do znanja. Medju alijirskim je vladama običaj, da se pobude za mir sa odgovorne strane istražuje. Takvi su predlozi bili učinjeni te samo radi toga nijesu doveli do nikakvog uspjeha, jer su oni, koji su akciju poduzeli, od iste opeta odustali ili pako radi toga, jer se obzirom na čast i sigurnost nije o predlozima moglo raspravljati.

* Potres u Italiji. Dne 7. t. m. javilo se iz Parme, Modene i Reggio d' Emilia o dvim potresima u smjeru od zapada prema istoku, koji su izazvali velike panike.

* Bugarakim poslanikom u Moskvi imenovan je Capračikov, koji je već otputovao na svoje mjesto.

Iz Ukrajine.

„Arbeiterwille“ javlja iz Kijeva od 7. t. m.: Jedna deputacija socijalističkih stranaka izrazila je feldmaršalu von Eichhornu svoju bojazan, da hetman Skorobadski hoće da vlada apsolutistički. Odaslanstvo je istaknulo, da isključenje ljevice od vlade može dovesti do veoma ozbiljnih zapletaja; tako ti bi Njemačka bila prisiljena, da okupira Ukrajinu. Grupacija Ukrajine ne bi onda stajala 6 već 26 armadnih zborova. — Oslobođenje banenog direktora Dobryja u Charkovu uslijedilo je sa strane njemačkih oblasti. Organ ratnog ministarstva „Vidrodženija“ saopćuje, da je Dobry bio radi toga uapšen, što je prodao jednoj „šavezničkoj“ državi svoje tvornice šećera za 25 milijuna rubalja. Ukrajinska je vlada smatrala prema tome mužu, koji je prodao svoje tvornice šećera drugoj (njemačkoj) državi veleizdajnikom. — Time, što je srušena malo-gradjansko-seljačka Rada u Ukrajini pomoću njemačkih hajuneta i poljskih sudova, spašen je veleposjed u golemom području između Tornee i Odese, Botnijskog zaljeva i Crnog mora.

U Finskoj pokorile su njemačke čete crvene garde te spasile time švedskim veleposjednicima posjede, koje je ugrožavala revolucija finških torpara. U Estonskoj, Livonskoj i Kuronskoj zaštitile su njemačke čete gruntovni posjed njemačkih baruna od estonskih i letskih seljaka. Na Litavsku i Poljsku nije se agrarna revolucija mogla da proširi, pošto su ove zemlje bile zaposjednute od četa srednjih vlasti. U onim djelovima Bijele Rusije, koje su njemačke čete zaposjele tek iza prekineća pregovaranja u Brestu-Litovskom, bila je agrarna revolucija u potpunom teku, kad su unišile njemačke čete; za to su njemački zapovjednici naredili povratak zemljišnog posjeda veleposjednicima. Isto se dešava sada u Ukrajini. Tako se obavlja dalekosežno značenje mira na istoku, koji ne znači ništa drugo do osiguranja veleposjeda protiv agrarne revolucije. Moramo si priznati, da su si njemački radnici drukčije predstavljali boj protiv carizma. — O „prevratu“ u natražnjačkom smjeru u Ukrajini lijeva kablovima znoj na čitavom svijetu po svojim lažima poznati Wolfvov brzojavni ured, da bi tako zavarao javno mnijenje Europe ili najmanje ono u Njemačkoj i Austro-Ugarskoj.

„Münchener Post“, koja je veoma konservativan list, pritužuje se nad događajima u Ukrajini. Osobito se taj list pritužuje, što je njemačka vojska dala zatvoriti ukrajinskog ratnog ministra te primjećuje: U međunarodnom pogledu nema taj slučaj u povijesti premca. Ako je naime ukrajinski ratni ministar bio zatvoren sporazumno sa njemačkim poslanikom u Ukrajini, znači međunarodno isto, kao da bi ruski ooklisar u Berlinu dao zatvoriti pruskog ratnog ministra. Razlika ne postoji u pravnom već jedino u realnom pogledu: Jedan to smije a drugi ne smije. Isto tako nema slučaj u historiji prilike, da jedna vlast zatvori u tuđoj zemlji onu vladu, što ju je pozvala u zemlju. Da nije stvar tako ozbiljna, moralo bi se govoriti o nestašnoj komici događaja. Zaista, istočni je mir smiješan i postaje danomice smješnijim. Iskrenom zabrinutošću se pitamo, kamo će sve to dovesti? „Arbeiterwille“ domće: Ovo bi si pitanje bili „Münchener Post“ i ostali, koji su se ugrijavali za njemačku ratnu politiku, morali staviti već mnogo ranije!

Novo ugarsko ministarstvo.

Budimpešta, 8. (D. u.) Službeni list objavljuje previše ručno pismo, kojim bivaju imenovani članovi kabineta Wekerle: Wekerle, ministar-predsjednik i unutrašnji poslovi; Popovics, financije; Szerenyi, trgovina; Szerenyi, poljodjelstvo; Szurmaj, zemaljska obrana; Unkehäuser, ministar za Hrvatsku; Zichy, ministar a latere; Windischgrätz, ministar bez listnice; Ivan Zichy, bogoštovlje i nastava te državni tajnik Töryi, pravosudje.

Budimpešta, 9. (D. u.) „Magyar Tudosito“ javlja iz Beča: Ministar-predsjednik dr. Wekerle, no-voimenovani ministar za bogoštovlje Zichy te ministar pravosudja, Töryi, bili su danas primljeni od Njeg. Veličanstva u audijenciju te položile prisegu. Na to je Njeg. Veličanstvo primilo dr. Wekerlea i oba ministra u dužu privatnu audijenciju.

Iz slavenskog svijeta.

Iz Slovenije. U divnim proljetnim danima, kad se sve budi na novi život i nehotice nam misli zalijetaju k sunčanoj Gorici, divnom to biseru Slovenije i Jugoslavije. Kako li je veselo bilo nekad tamo proljeće, kako li se veselo sjala na mladom suncu ubava ona sela, koja je okru-

RATNI IZVJESTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 9. (D. u.) Službeno se javlja: Jugozapadno bojište: Na Pavi bila je topovska paljba i jučer na obim stranama živahna. Na ostaloj fronti suzbite su na mnogim mjestima talijanske izvidnice. — Poglavica generalnog štožera.

Njemački.

Berlin, 9. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Medju Ypernom i Bailleulom trajala je kroz dan dalje živahna topovska djelatnost. Mjesne navale južno od jezera Dickebusche imale su potpuno uspjeh. Renske i badenske čete uzeše na juris jako izgrađene neprijateljske linije na istočnom brijegu potoka Vyver u širini od 2 km. Kako se čini su one tu udarile u francusko-englesku navalu te razdrobiše njezinu snagu. Neprijateljska se je navala potpuno razvila samo na obim stranama ceste Reniugholst-Kemmel. Bila je baš tak: suzbita, kao i protunavale proti našim novo zauzetim položajima. Zarobismo 675 vojnika od 6 francuskih i 2 engleskih divizija, koje pretroješe teških, krvavih gubitaka. Kod odbijanja engleskog sunka na južnom brijegu Lyse, kod Bucquoia te južno od Alberta učinismo zarobljenika. Kod jučerašnje bezuspješne noćne navale australskih četa na cesti Corby-Bray ostade u našim rukama 45 zarobljenika, od kojih 4 časnika. Sjeverno od polja Luce te u zapadnom brijegu Avre ostala je

žuju, a mladost, proljeće i život disalo iz svakog stabla, iz svakog mirisavog cvijeta i svježeg privlačivog rosnoga polja. Taj naš krasni kraj leži danas u razvalinama, popaljen i razrovan od prijateljskih i neprijateljskih četa. I tlo je samo otrovano; na svakom koraku čeka na čovjeka smrt, vreba sakrivena i zabačena granata. Ali Gorica i gorička se polagano diže, budi se, ustaje iz razvalina nova, preporodjena naša. Gorički dopisnik javlja „Slovenskom Narodu“, kako bi se onamo morali doći hvalisati Nijemci, da su oni tobože jedini element, koji uzdržava državu, ondje, u onim razorenim i popaljenim kućama i razrovanim poljima uvidjeli bi, koji narod se najviše žrtvovao i najviše dao državi, upoznali bi, kako je njihova uloga u ovom ratu bila upravo neznatna, kako su oni upoznali, što znači izagnanstvo tek po jednoj strani, naime puneći si džepove i plaćajući bježnočkim krunama svoje dugove, dok je naš narod krvario na frontama i u bjeginstvu, a još danas trpi i snaša najgore muke i jade, i ako i nekriv i nedužan, i ako taj rat nije rat našega naroda, nego je dapače nama samo narinit protiv našoj volji. I mi ginemo još danas u tuđini, medju tuđima za tuđe, kako je to lijepo rekao onaj češki socijalno-demokratski vodja. Dalje javlja dopisnik slovenskom listu, kako nastoji njemački kapital da se ugnjezdi u Gorici, kako dolaze njemački agenti, te ne pitaju, koliko stoji poluporušena kuća, nego nudaju takove cijene, koje bi čovjeka na prvi mah omamile. Ali baš te visoke cijene pobudjuju pri ljudima sumnju, pa se nitko ne daje povući na tanak led i svatko si misli, kad je njegova kuća, koja leži u razvalinama, toliko vrijedi, onda je tekar ne će prodati ni uz koju cijenu. Sad će otvoriti u Gorici u samostanu Ursulinaka pučke škole sa slovenskim, talijanskim i naravno — njemačkim nastavnim jezikom. Svakako, veli dalje dopisnik treba misliti, da će s dođućom školskom godinom doći lakodjer slovenska državna gimnazija u Goricu. Inteligencija, koja bi iz te škole izlazila sudjelovala bi djelotvorno pri obnovi zemlje. Kad se ta škola ne bi u Goricu vratila, radovali bi se nekoi tamošnji činitelji, ali za slovensku stvar bila bi to veika šteta.

Domaće vijesti.

Naknadna proslava 30. travnja. Prigodom 30. travnja povelja je akademska omladina hrv. sveučilišta u Zagrebu akciju oko sukupljanja doprinosa za hrvatsku, srpsku i slovensku siročad iz Istre, Herceg-Bosne i Dalmacije. U tu je svrhu izdala i razaslala letak „30. travnja“, te je već prvog dana sakupila u Zagrebu preko 30 hiljada kruna. Poziv akademske omladine i izdani letaci za propagandu stigli su nam tek jučer! Vidi se već iz tome, kako se raznim izravnim i neizravnim putem nastoji ugušiti u zamečku svaku našu akciju, kako se svatkom našem poduzeću stavlja odmah nebroj zapreka! Ali upravo za to moramo nastojati, da učinimo sve i preko svih njihovih zapreka. Broj letaka što nam je stigao je veoma malen, za to nema ni snižila, da ga prodajemo uz onu cijenu (50 filira) koja je naznačena na njemu. Obraćamo se za to na naše čitatelje, da svaki sam povede akciju, te da svaki sam sabere nekoliko kruna u tu plenitnu svrhu. Radi se o našoj djeci! Kad otaca nema — spasimo djecu! Veli letak. Narode naš! Radu štvo! Seljaštvo! Na vas, koji svojim žuljavim rukama stičete onu pregorku koru kruha, na Vas se obraćamo! Mi gospode ovdje nemamo! Gospoda su vas izdala! Gospoda nemaju osjećaja ni za vas, ni za naše potrebe ni za naše ciljeve! Gospoda, sigurni smo, ne će nam se odazvati! Ali za to se odazovi, ti, pocrnjela koštunjava lica, pokaži da osjećáš težinu vremena! Pokaži, da štješ uspomenu 30. travnja, kad dva narodna velikaš poginuşe pod krvičkim mačem! Pokaži, da osjećáš onu uzajamnost ove akcije, koje nam umjetno nametnuše! Radi se o iskazu bratske solidarnosti, pa zato pokažimo, da uistinu bratski osjećamo! Prinosi neka se sabiru odmah do 25. o. mj. kad se zaključuje sabiranje, te se polaziti na upr. i našeg lista sa naznakom: „Sabranó za siročad Istre, Dalmacije i Bosne-Hercegovine“. Letaci stoje na uvid u Kim-potićevoj podružnici, gdje se također mogu polagati darovi i doprinosi! Narod! Dvaput daje, iko brzo daje! A ti ćeš dati i izvršiti svoju dužnost! Mole te za to stradajuća djeca, molí krv rasipána na stratištu, molí narod i zaihtjeva to od tebe narodna solidarnost. U Hrvatskoj primiše hašu, istarsku djecu, kao svoju, pokazimo i mi, da osjećamo bratske veze! Sabirni arci mogu se podignuti u našoj upravi Trg Custozza br. 1 od 5—7 sati po podne, Rodoljub! Sjetite se onih, koji gladuju, da Vas ne prokune suza sirotinjska!

Potporno povjerenstvo. Službeno nam se saopćuje: C. kr. namjesnik imenovao je na temelju § 7. od 27. srpnja 1917. dr. z. strana 313, tj.: u smislu § 7. ministarijalne naredbe od 10. kolovoza 1918. strana 337, za predsjednika kotarskog potpornom povjerenstvu u Pulju, c. kr. kotarskog povjerenika dra. Valtera Pfeifera, gospodu: Josipa Binjulina, Dušana Bosac, Domenika Benusi i Lacka Kriza kao zastupnike pučanstva dočim gospodu: Antuna Dragošu, Antuna Sladonju, Pavla Turinu i

Filipa Barbalica zamjenikom prvoimenovanih u istome predmetu. Predsjednik potpornom povjerenstva financ. ravnateljstva imenovalo je kod ovdjajšnjeg c. kr. tvrdjavnog povjerenika dodijeljena poreznog upravitelja c. kr. financ. perovodju dra. Aurela Viezzolla za zastupnika zemaljsko financ. oblasti kod gorespomenutog potpornog povjerenstva u Pulju. Konačno je sa strane zemaljsko-upravnog povjerenstva kao zastupnik zemlje imenovan advokat dr. Mirko Vrađović. Uredovne prostorije kotarskog potpornog povjerenstva u Pulju nalaze se Piazza Foro 17. I. kat lijevo. Uredovni satovi su dnevno od 8—2 po podne, nedjeljom i blagdanim od 9—12 sati po podne. Za primanje stranaka određeni su sljedeći dani i satovi: utorkom i petkom od 9—1 po podne, nedjeljom od 9—12 sati po podne. — C. kr. tvrdjavni povjerenik.

Društvo prijatelja djece otvara u Pull dne 15. svibnja 1918. u kući Arco Romano ulica Carrara br. savjetni ured za matere uz kuhinju za mljeko. Svrha ovog zavoda sastoji u tome, da se s jedne strane majkama koje doje do uključivo šest mjeseci iza poroda dojenčeta pruži mljekne životne namirnice kao kukuruzno brašno, slador itd. i to jedan put na sedmicu kao nagradu za dojenje, a s druge strane, da se onoj dojenčadi koja se umjetno othranjuje daje odgovarajuću količinu prama liječničkom propisu priredjenog mljeka i to svaki dan do svršetka dobe od jedne godine. Ove će se životne namirnice izdavati prama cijenama, što će ih od slučaja do slučaja odrediti aprovalaciona komisija. Siromašne majke će na temelju odgovarajuće poduprte molbenice upravljenice društvu prijatelja djece moći dobiti posve ili samo djelomične popust u plaćanju. Djeca, koja su prekoraciila jednu godinu ne će biti od društva uzeta u obzir i to radi malene i sada raspoložene količine mljeka. One majke, koje su dosada imale već iskaznicama mljeko, moraju se do 14. svibnja o. g. u vrijeme od 8—10 sati jutro osobno prijaviti zavodu. One majke, koje misle, da imaju obzirom na gore navedeno pravo na opskrbu po ovom zavodu ili im dosada to nije bilo priznato, pozivlju se, da dođu sa svojom djecom donesavši i krsni list, dne 13. svibnja u gradski zdravstveni odlo, trg Foro 2, II. kat, od 10—12 sati prije podne.

Skoro u kino „Ideal-u“
Caicus,
Julius Caesar!

Dnevne vijesti.
Boljševičko sekretarke. Saradnik lista „Dagens Nyheter“ koji je boravilo mjesec dana u Petrogradu za vlade boljševika, pripovijeda, kako se u vladinim pisanim boljševika sastao s novim tipom činovnika: s tajnicama. Vidim ih dosad pred sobom, veli novinar, tako često, kako je samo moguće trčati dvoranama u iznošenim papučama, a posve okrenutim poplata. Sve imaju ostrizene vlase, brizno nakovršane i siliklene množstvom spona, napudrovano lice i crne nohte. Nema u kada, da si očište nohte, u ostalom može i na njihovim toiletama vidjeti, da njihovo likad s njom gotovo. Sukuje tu im veoma kratke, a njihove košulje — bluze pravilno su nezdjele poderane. Mnoge su izmedju njih, zvuci to skoro nevjerojatno — udate. Vido sam u raznim ministarstvima barem pedeset takvih mladih žena; većinom su to studentkinje, koje su prešle k boljševičkim. Govorile li sa njima, čine dojam nervoznih žena, slabi živaca. Uplile li vam, da s kojom zavedete govor, traje barem četvrt sata, dok joj razjasnite svoj posao. Neprestano nalme prerušiti razgovor, kinaju prijateljski stražmaštrima, tekljima ili kojem koljgi, kojemu lakodjer stisnu ruku i požele dobar dan. Demokratski duh treba se nalme davati na vidjelo moguće li i svaku minutu. Jedina iznimka takvog tipa, koju sam otkrio, bila je mlada lijepa djevojka, prva tajnica ministra kulture Lunatjarskog. Bila je odjevena neobično elegantno, brizno njegovana i cijelom je svojom vanjšinom tvorila baš protivnu sliku od svojih družica. Ispitivao sam kasnije, kako je došla amo ova dama, te sam doznao, da je bila jedna izmedju najodanijih štovateljica ministrovih, da se rastala sa svojom obitelji, koja se preselila na Kavkaz, da se može posvetiti samo umjetnosti i svome prijatelju Lunatjarskom. Ona je također prijateljski opela sa stražmaštrima, koji u ostalom pripadaju većinom starom režimu, te su u cijelom komesarijatu najplemenitijim pojavama.

Skoro u kino „Ideal-u“
Caicus,
Julius Caesar!
Gospodarstvo.

Iz pčelarskih krugova u Istri. Na poziv većuć. gosp. dr. Matka Trinajstića, odvjetnika u Voloskom sastase se pčelari volosko-opatijskog političkog kotara dne 18. aprila na Matujima u školskoj zgradi. Predmet tog sastanka bio je: pčelarstvo u Istri i njegova organizacija s osobitim obzirom na volosko-opatijski politički kotar. Pozivu odazvaše se lijepi broj pčelara, okolo trideset. Sastanak je otvorio sazivač g. dr. Trinajstić, koji pozdravlja u dostatnom broju pristupivše pčelare, što dokazuje, koja se koristi ima od pčelarenja, osobito sada za vrijeme rata. Nego, nastavlja g. dr. Trinajstić, naši su pčelari, a tih ima osobito u ovom kotaru mnogo, ostali u zadnje vrijeme u mnogo čemu razočarani. Poginulo je anjske godine uslijed suše i pomanjkanja sladora mnogo pčelaca, te su štete nanešene pčelarima bile neizmjerne. Dok se proti suši, koja daje pčeli slabu pašu, nitko ne

može pomoći, pak bi se bilo dalo štetu barem time ublažiti, da se je pravodobno dobio onaj kontingenat sladora, koji bi zajamčen avakom pčelaru. Dok su pčelari iz drugih austrijskih pokrajina primili određeni kvantum sladora već prošle jeseni, uspjelo je nekim skupinam ovog političkog kotara hvaljevrijednim posredovanjem predsjednika Gospodarske sveze za Istru, nar. zast. g. dra. M. Laginje, da su primile slador tekar u tekućoj godini, dočim su drugi neki pčelari još i danas bez sladora. To stanje stvari ima svoj razlog u pomanjkanju organizacije. Istarsko pčelarsko društvo za vrijeme rata nije dalo nikakvog znaka života. Koji su razlozi tom mrtvili mi ne možemo ispitati. Svakako ne će biti najmanji razlozi ratne prilike i pomanjkanje osoblja. Nu ne može se prešutjeti, da bi Istarsko pčelarsko društvo, makar je njegov predsjednik umro, uz dobru volju bilo polučilo većih uspjeha nego li ga je imalo. Da su i oblasti u tom pogledu pokazale svoj nemar, nema dvojbe. Ima nade, da će Istarsko pčelarsko društvo opeta započeti življe djelovati. To je naša vruća želja. U tom smislu predložio je dr. Trinajstić, da se svi pčelari učlane u Istarsko pčelarsko društvo u Pazinu i da pčelarnu unijeti u njega malo više života. Na taj se je predlog povelja rasprava težu na koncu bili svi mnijenja, da ako hoće pčelari ovoga kotara imati odmah koju korist od organizacije ne preostaje im drugo, nego, da se učlane u slovensko osrednje čebelarsko društvo u Ljubljani i onda skupe ovdje u jednu podružnicu Istoga društva. Kad bude više hrvatskih podružnica u onom društvu nema sumnje, da će glasilo njegovu: „Slovenski čebelar“ primati i listati također hrvatske članke. Poslije svega toga prihvatila se jednoglasno sljedeća rezolucija: Pčelari kotara volosko-opatijskoga izražuju želju i odluku, da pristupe kao članovi Slovenskog središnjeg pčelarskog društva u Ljubljani i ka se kao takovi udruže u jednu podružnicu onoga društva za cio ovaj kotar. Kad bi Istarsko pčelarsko društvo u Pazinu pokazalo više života, pridružili će se i njemu. Ovlašćuje se g. dr. Trinajstić, da učini shodne korake za osnivanje podružnice. Iza predhodnog svestranog presretanja bje gorinja rezolucija po prisutnima jednoglasno prihvaćena. — Prigodom gornjeg sastanka držao nam je g. Josip Puhar, učitelj iz Zvonče, vrlo zanimivo predavanje o važnosti pčela i meda, na čemu su mu bili svi zahvalni. Ovom su zgodom istaknuli mnogi, da bi ovi sastanci morali biti češći, što će, nadamo se i biti, pa će i kod nas procvasti pčelarstvo, kao i u drugim naprednijim zemljama. F. B.

Trgovačko-obrtnička komora za Istru održala je dne 26. prošlog mjeseca jednu sjednicu pod predsjedanjem g. vladinog povjerenika dra. Pfeifera. Bill su odobreni zaključni računi za god. 1917. i to: oni komore sa primitkom od K 68.021.89, i sa izdatkom od K 54.889.67, dakle sa suviškom od K 13.132.22; nadalje oni umirovljeničkog fonda sa primitkom i izdatkom od K 9.620.32, te oni jubilarne zaklade Franje Josipa I sa primitkom od K 11.886.95 i izdatkom od K 74.654.55. Imutak umirovljeničkog fonda sastojao se na koncu god. 1917. od K 53.250.— nom. vred. u efektima, a imutak jubilarne zaklade od K 138.100.— nom. vred. isto u efektima. Njezin dug kod Anglo-austrijske banke u svrhu popisa 5 1/2% austr. ratnog zajma u visini od K. 75.000.—, iznosi K 68.766.50. Trim komorinim umirovljenicima podijelio se skuparinski doplatak prema komorinim sredstvima. S obzirom na zlo financijalno stanje komore nije se moglo usišati molbe za podijeljenje potpore šegrtskoj školi u Rovinju. Komora je odlučila pridružiti se ratnoj pomoćnoj akciji za malobrt, koju kani provesti vlada, preuzevši jamstvo najviše do K 10.000.—, za pokriće event. gubitaka i razlike u kamatima za podijeljenje zajmova uz umjerene kamate, predpostavivši, da će to trgovačko ministarstvo odobriti. S pozivom na zaključak stvoren u zadnjoj sjednici, podijeli se komorinim namještenicima mjesečni skuparinski doplatak u iznosu od 50 posto mjesečne plaće, i to za vrieme trajanja rata i od 1. veljače te god. dalje, i oprostilo se iste od plaćanja poreza na osobne dohodke, biljega za namire i doprinosa za penziju. Gosp. vladin povjerenik saopćuje, da je komori pošlo za rukom osigurati za potrebe istarskog pučanstva mjesečno 5 vagona kristalne sode. Dosada su stigla pako samo 2 vagona, koji su bili razdijeljeni za najnužnije potrebe. Moglo se je dobiti i 4 vagona gradjevne drva. Dalje pošiljke sljediti će, nadajmo se, u kratko. Dijeljenje kože nastavlja se prema raspoloživoj zalihi. Dosada se je razdijelilo oko 5000 kg kože. Komora je proširila svoje djelovanje na polju opskrbe i na dijeljenje konca za živanje. Dosada je stiglo 300.000 omotaka, koje se je razdijelilo na jednako medju sve istarske općine prema broju stanovnika. Komora će nastojati da pribavi malobrtu još drugih važnih potrebština.

Mali oglasniki
Svakojake umjetnina iz mjeđi, bakra, bronca, srebra, porculana, majolike, kristala, kao što i pokućstvo te starinarske čipkarije kupuje
Dučan Plovan
Viški trg.

U trgovini pokućstva, H. Barbalica.
u Šišanskoj ulici,
prodaje se novo prispjelo pokućstvo.
Oglasujte
u „Hrvatskom Listu“

Pole
CIJENA lista
za titaru po
za polugodiš
tromjesečno
ređno K 4.—
daji 16 fil. p
OGLAŠI pri
opravi lista
godina
U
Bog b
Dok nisu i
predsjednič
viri riječ
na vrat to
članovice
prema tom
oč-kuljemo
šuti, a nje
Ali b
era, možd
ini budale
nego će s
gano će n
na progno
jaški talen
bismo mo
bi se ope
vječala, za
da misli d
učinak ne
držimo, c
vlada nac
narodi sm
bremena
čakora t
očnju, ali
ministar-p
Ali
nije bilo
trimo ma
ore, pa d
Seidler l
danas: p
mali nar
na svijet
stvom, d
proščošć
svijetu.
kolska, n
proščošć
nije nar
cij bor
koji nije
narodom
sluoci bi
stranski
čali u t
— Rusije
nas. Ali
doprinij
bili
takav je
oni htje
Zav u, k
i jednaka
sebi Ha
s lugos
jednost
I
Fed: ralt
oa ima
štenja,
puta nij
astrofi
suktivno
v: dogh
moguće
St
Ništa m
a južo
da nisu
iznom
što ov
svoga
hivan,
Car po
svičano
vlarar
Dyk, J
dana p
postavi
rade; i
slaboću
nački b
svočjg
darno
pročisti
lovka
Prije g
smo se
i odob
vijeću
dotle,
izdajst